

Per què els serveis de salut han de ser públics?

Seminari CAPS 2012. Document fruit de les aportacions i el debat del punt n.1 del seminari. 25 de gener 2012

Que entenem per entitat o empresa pública? Servei Nacional de Salut integral com empresa única o podem tenir concerts amb proveïdors que no siguin de propietat pública? si es així, quins valors i compromisos hauríem de demanar als proveïdors concertats.

Que entenem per entitat o empresa pública

1.primera definició: Es tota entitat o empresa que sigui propietat de l'administració pública (sigui estatal, autonòmica o municipal)

2.segona definició (segons la U.E.): aquella entitat en la qual el poder públic pot exercir una influència dominant, en raó de la seva propietat (definició 1), de la seva participació financera o de les normes que la regeixen. Sembla doncs que l'element crucial de l'empresa o entitat pública és la capacitat de l'administració pública d'exercir la direcció de l'empresa.

Dues característiques més d'una entitat pública: que la seva raó d'existència no és l'obtenció de lucre dels seus accionistes o administradors i que està sotmesa al control públic específic per part de l'administració i les seves dades han de ser transparents i públiques.

Per què, des del punt de vista de la salut, els Sistemes Sanitaris Públics son millors que la iniciativa privada

1.Juridicament el Servei Nacional de Salut és l'establert a Espanya i les comunitats autònomes, per la Llei General de Sanitat (1986) i la Llei d'Ordenació Sanitària de Catalunya (LOSC, 1990 i 1995) que integra tots els serveis sanitaris d'una comunitat en una organització única. Però de fet aquestes lleis han quedat sense desenvolupar-se completament.

2.Els components d'un sistema sanitari públic poden ser dirigits i controlats al 100% per òrgans derivats d'eleccions democràtiques. Encara que les diferències reals entre públic i privat també és un problema de governança i de democràcia real, ja que poden haver-hi empreses públiques que per manca de transparència i de governança democràtica funcionin com a privades dels interessos lucratiu i/o de poder social d'un quants.

3.Els sistemes públics poden garantir la permanència, estabilitat i continuïtat dels servei, cosa que no pot fer la iniciativa privada, on si no hi ha negoci directa o indirecta, no hi ha servei.

4.Els Servis públics de salut poden dedicar recursos a vigilància i promoció de la salut d'una manera planificada i poblacional, i no només atenció a la malaltia (els privats podrien fer aquestes funcions d'una manera més dispersa amb finançament públic)

5. Suposant igualtat de qualitat i d'eficiència, els públics són menys costosos econòmicament ja que no hi ha beneficis pels accionistes ni directius.

6. Els públics, i dins d'un Sistema públic també els concertats amb els criteris que després s'esmenten, asseguren l'equitat, igualtat d'accés i de tracte igual per a tothom, en base a la solidaritat impositiva.

7. Encara que el nostre sistema català és de provisió de serveis dual: uns de propietat de l'administració autonòmica (ICS) i altres concertats amb entitats sense afany de lucre, com menys dispersió i tipologia jurídica dels proveïdors, menys costos de seguiment i avaluació, més transparència i major control públic.

8. Com més unitaris i integrats són els serveis majors possibilitats d'ajustar-se a la planificació, de fer sinèrgies de serveis clínics, de continuïtat assistencial, de tenir serveis comuns mancomunats: compres, sistemes de TIC, manteniments, etc. per tant més eficient i sostenible serà el sistema públic.

9. La formació dels professionals, la gestió del coneixement i la recerca, poden ser planificades i finançades segons necessitats socials i de salut (no segons interessos particulars i de negoci).

10. Majors possibilitats de participació real i control per part dels ciutadans i dels professionals.

Quins valors i condicions han de signar els proveïdors de serveis de salut adscrits al SNS (que tenen una contribució directa per la salut i a més, relació directa amb la ciutadania (SISCAT))

1. Lleialtat al SNS. Amb compromís signat de que és una empresa que vol participar en l'oferta de serveis de salut públics amb qualitat, eficiència i equitat. Declarant que no té incompatibilitats institucionals ni directives similars a les exigides en l'administració pública, amb altres organitzacions amb interessos de lucre. Compromís i declaració que ha de ser controlada amb transparència

2. Certificar que és una empresa sense afany de lucre ni negoci (no reparteix beneficis econòmics als accionistes i no té sous ni dietes dels seus directius per sobre dels del sector de propietat pública). Certificació controlada amb transparència

3. Que la seva oferta de serveis vindrà sempre condicionada per les necessitats planificades en els plans de salut de l'administració pública en el seu territori. Tindrà control sobre la demanda induïda i derivada. S'ajustarà als estàndards de qualitat del Sistema (llistes d'espera, visites, estades, complicacions, resultats en salut)

4. Aplicar els programes de gestió corporativa del SNS: retribucions, incentius i incompatibilitats de professionals i directius. Sinèrgies, fusions, col·laboracions, coordinació, etc que siguin proposades per l'administració en raó de la planificació territorial i eficiència. Continuïtat assistencial, compres, prescripció, sistemes d'informació, etc.

5. Transparència absoluta, compromís a donar les dades detallades i completes dels seus resultats en salut i la seva gestió econòmica, que seran públiques i comparables,

al igual que les de la resta d'empreses de propietat pública. (Informe sobre Bon Govern i Transparència Administrativa del 27-07-05)

6.Tindran límits a l'endeutament equivalents als de les administracions públiques. S'informarà de la possible penalització, rescissió del conveni o absorció de l'empresa per part de l'administració pública, segons el grau d'incompliment d'aquest valors, condicions i objectius anuals.

Per a centres o serveis concertats però no adscrits. Concertats sense compromís de continuïtat i que poden ser substituïts:

Acreditació i control de qualitat. Lleialtat al SNS, control sobre la demanda. Transparència com els centres adscrits. Coneixement públic de no compromís de continuïtat. Connexió i utilització dels STIC del sistema de finançament públic.